कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र १०

उत्तरकुञ्जिका

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. क. जलमग्न **[२]**

ख. विकट

ग. पूर्वसूचना

घ. इन्टरनेट

'उतारचढाव' (कहिले बढ्ने कहिले घट्ने अवस्था) बढी दिइएको शब्द हो।

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'जलमग्न' र 'विकट' सही लेखेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'पूर्वसूचना' र 'इन्टरनेट' सही लेखेमा।

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. क. पर्वत **[२]**

ख. कठिन

ग. बस्ने ठाउँ

घ. बाली

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'पर्वत' र 'कठिन' राखी वाक्य पूरा गरेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'बस्ने ठाउँ' र 'बाली' राखी वाक्य पूरा गरेमा।

वाक्य रचना — २ अङ्क

३.

- **धर्म भाक्नु** (देवताको नाम लिएर वाचा गर्नु): एकअर्कालाई कहिल्यै नछाड्ने भनेर दुवै साथीले मन्दिरमा धर्म भाके। **[२]**
- **कुटकुट** (काठ वा ढुङ्गा ठोक्दा आउने आवाज): शिल्पकारको घरबाट बिहानदेखि साँझसम्म कुटकुट आवाज आइरह्यो।

अङ्क विभाजन

- 'धर्म भाक्नु' लाई अर्थ खुल्ने गरी शुद्ध वाक्यमा प्रयोग गरेमा।
- 'कुटकुट' लाई अर्थ खुल्ने गरी शुद्ध वाक्यमा प्रयोग गरेमा।

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

क. (i) आशीर्वाद

ख. (iii) सङ्ग्रहालय

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. बहिनी हजुरआमालाई कथा सुनाउँदै छिन्। **[२]**

अङ्क विभाजन

- प्रतिशुद्धि ०.५ का दरले 'बहिनि' लाई 'बहिनी' र 'हजूरआमालाई' लाई 'हजुरआमालाई' बनाएमा।
- प्रतिशुद्धि ०.५ का दरले 'सुनाउँदैछिन्' लाई छुट्याएर 'सुनाउँदै छिन्' लेखेमा र अन्त्यमा अल्पविरामको ठाउँमा पूर्णविराम (।) राखेमा।

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. **[२]**

शब्द	पदवर्ग
छि	विस्मयादिबोधक
बटुवाले	नाम

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

शब्द	पदवर्ग
सफा	विशेषण
फाले	क्रियापद

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले ‘छि’ र ‘बटुवाले’ को पदवर्ग सही छुट्याएमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले ‘सफा’ र ‘फाले’ को पदवर्ग सही छुट्याएमा।

काल / पक्ष र भाव / अर्थ — २ अङ्क

७. क. हामी पुग्नुअघि नै बस छुटेको थियो। **[२]**

ख. हाम्रो गाईले बिहान बेलुका दुध दिन्छ।

ग. नानीहरू, लाइनमा बस।

घ. अब म पनि बजार जाऊँ?

अङ्क विभाजन

- प्रतिवाक्य ०.५ का दरले ‘छुटेको थियो’ (वा ‘छुटिसकेको थियो’) र ‘दिन्छ’ लेखी वाक्य पूरा गरेमा।
- प्रतिवाक्य ०.५ का दरले ‘बस’ (वा ‘बस्नुहोस्’) र ‘जाऊँ’ लेखी वाक्य पूरा गरेमा।

वाक्य परिवर्तन — ३ अङ्क

८. क. तपाईं किताब पढ्नुहुन्छ। **[३]**

ख. बाटोमा हिलो छैन।

ग. घाम अस्तायो। त्यसपछि चरा गुँडमा फर्के।

अङ्क विभाजन

- क: ‘तिमी’ लाई ‘तपाईं’ र ‘पढ्छौ’ लाई ‘पढ्नुहुन्छ’ बनाएमा।
- ख: ‘छ’ लाई ‘छैन’ बनाएमा।
- ग: एउटै वाक्यलाई दुई स्वतन्त्र वाक्यमा छुट्याएमा।

व्याकरणिक — ३ अङ्क

९. क. उपसर्ग लागेका शब्द (कुनै एक): अभाव, उपहार, प्रभाव, अवस्था। प्रत्यय लागेको शब्द: आर्थिक। **[३]**

ख. द्वित्व भएर बनेको शब्द: ससानो। समस्त शब्द (कुनै एक): कामकाजी, बाआमा, छोराछोरी।

ग. गुलाफीलाई: कर्म कारक, द्वितीया विभक्ति।

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले उपसर्ग लागेको एउटा र प्रत्यय लागेको एउटा शब्द पहिचान गरी लेखेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले द्वित्व भएर बनेको एउटा र समस्त एउटा शब्द पहिचान गरी लेखेमा।
- कारकको मात्र नाम लेखेमा ०.५ र विभक्तिको मात्र नाम लेखेमा ०.५ गरी दुवै सही लेखेमा।

बोध प्रश्नोत्तर — ४ अङ्क

१०. क. पुरानो अगेनाको धुवाँले आँखा पोल्छ र खोकी लाग्छ। **[४]**

ख. धुवाँको असर भान्सामा धेरै बेर बस्ने आमा र साना बालबालिकालाई बढी पर्छ।

ग. आगोको ताप चुलोभित्रै रहने भएकाले दाउरा थोरै लाग्छ।

घ. आमा समूहको बैठकमा नमुना चुलो बनाएर देखाउन सकिन्छ। विद्यार्थीले पनि घरमा यसका फाइदा भन्न सक्छन्।

अङ्क विभाजन

- क: आँखा पोल्ने वा खोकी लाग्ने कुरा लेखेमा।
- ख: आमा र साना बालबालिका भनी लेखेमा।
- ग: ताप चुलोभित्रै रहने कुरा लेखेमा।
- घ: गद्यांशका कुरालाई आधार बनाई आफ्नो विचार लेखेमा।

बुँदा टिपोट र सारांश — ४ अङ्क

११. बुँदा **[४]**

Science Playground, काठुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

- पहिलो दिन चितवन निकुञ्जमा गैँडा र पाटेबाघ देखियो।
- दोस्रो दिन लुम्बिनीमा मन्दिर, अशोकस्तम्भ र गुम्बा हेरियो।
- तेस्रो दिन पाल्पा दरबार र सङ्ग्रहालय घुमियो।
- आँखैले देखेका कुराले ज्ञान पक्का बनाए।

सारांश: तीन दिनको सिकाइ

उर्मिलाले शैक्षिक भ्रमणका तीन दिनमा चितवनका जनावर, लुम्बिनीको शान्ति र पाल्पाको इतिहास नजिकबाट देखिन्। यात्राले किताबमा पढेका कुरा आँखैले देख्दा ज्ञान पक्का हुन्छ भन्ने कुरा उनलाई सिकायो।

अङ्क विभाजन

- प्रतिबुँदा ०.५ का दरले गद्यांशका मुख्य कुरा समेटेका पहिला दुई बुँदा लेखेमा।
- प्रतिबुँदा ०.५ का दरले गद्यांशका मुख्य कुरा समेटेका अर्का दुई बुँदा लेखेमा।
- उपयुक्त शीर्षक दिएर अनुच्छेदको मूल भाव समेटेको सारांश लेखेमा।
- सारांश करिब एक तृतीयांशमा आफ्नै शब्दमा शुद्ध भाषामा लेखेमा।

निर्देशित रचना

३ अङ्क

१२. क. बाँसको कक्षाकोठा **[३]**

जाजरकोटको एउटा गाउँमा भूकम्पले विद्यालय भत्कायो। विद्यार्थी पालमुनि पढ्न थाले। मङ्सिरको जाडोमा हात कठ्याङ्ग्रिन्थे र हावाले पाल हल्लाउँथ्यो। धेरैले विद्यालय जान छाड्न थाले।

कक्षा आठको सन्तोषले एक दिन प्रधानाध्यापकसँग भन्यो, “सरकारी भवन बन्न धेरै समय लाग्ला। हामी आफैँ बाँसका कोठा बनाऔँ न।” विद्यालयले गाउँलेको भेला बोलायो। कसैले बाँस दिए, कसैले जस्तापाता। बिहान बिहान विद्यार्थीले माटो बोके, अभिभावकले बाँस बुने।

पन्ध्र दिनमा चारओटा न्याना कोठा तयार भए। विद्यार्थी फेरि विद्यालय फर्के। सन्तोषले सानो विचार ल्याएको थियो, तर सबै मिलेपछि त्यो ठुलो काम बन्यो। मिलेर काम गरे जस्तोसुकै दुःख पनि पार गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा गाउँले बुझे।

ख.

२०८३ फागुन १, राति ९ बजे

आज शनिवार भएकाले बुबासँग हाटबजार गएँ। बिहान ८ बजे नै हामी सागपातका भारी बोकेर बाटो लाग्यौँ। बजारमा गाउँ गाउँबाट मान्छे आएका थिए। कतै सुन्तलाको डङ्गुर थियो, कतै बाख्राका पाठा कराउँदै थिए।

बुबाले तरकारी बेच्नुभयो। मैले पैसाको हिसाब राखेँ। एक जना ग्राहकले दुई रुपियाँ बढी दिनुभएको थियो, मैले फर्काइदिएँ। उहाँले ‘असल छोरो’ भन्दै मुस्कुराउनुभयो। त्यो बेला मलाई निकै खुसी लाग्यो।

दिउँसो हामीले सेलरोटी खायौँ र नुन, तेल किनेर घर फर्क्यौं। आज मैले पसिनाको कमाइको मोल बुझेँ। कक्षामा पढेको जोड घटाउ पनि बजारमा काम लाग्ने रहेछ।

अङ्क विभाजन

- क: विषयवस्तुको आदि, मध्य र अन्त्य क्रमैसँग मिलाई उपयुक्त शीर्षक दिएमा; ख: ठाउँ वा मिति, समय र ‘म’ को शैलीमा घटनाको क्रम मिलाएमा।
- क: बुँदाका सबै घटना मौलिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेमा; ख: दिनभरका घटना र आफ्नो अनुभव मौलिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेमा।
- दुवैमा: रचना शिक्षा वा अनुभवमा टुङ्ग्याई वाक्य गठन र भाषा शुद्ध राखेमा।

व्यावहारिक लेखन

३ अङ्क

१३. क. **[३]**

लालबन्दी, सर्लाही
मिति: २०८३।०४।२०

पूज्य मामा,
सादर ढोग।

हामी सबै सन्चै छौँ। तपाईं पनि सन्चै हुनुहुन्छ भन्ने आशा छ।

गएको हप्ता रातभर परेको पानीले गाउँछेउको खोला बढ्यो। हाम्रो टोलमा घुँडासम्म पानी पस्यो। धान रोपेको खेत बगरले पुऱ्यो, तर घरका मान्छे र वस्तुभाउ जोगिए। सबै जना दुई रात विद्यालयमा बस्यौँ। अहिले पानी घटेको छ र हामीले आँगनको हिलो सफा गर्दै छौँ। मेरो कापीकिताब पनि भिजे, तर साथीले दिएको कापीमा पढ्न थालेको छु।

बिदामा तपाईं आउनुभए आमा खुसी हुनुहुन्छ।

उही तपाईंको भान्जो
रोशन

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

खाममा: बायाँ माथि पठाउने रोशनको नाम र ठेगाना, दायाँ तल पाउने मामाको नाम र ठेगाना, दायाँ माथि हुलाक टिकट।

ख.

बधाई पत्र

राष्ट्रिय गणित प्रतियोगिताका लागि जिल्लाबाट छनोट भई आफ्नो र विद्यालयको गौरव बढाउनुभएकामा कक्षा आठमा अध्ययनरत साथी ज्योतिलाई हार्दिक बधाई ज्ञापन गरिन्छ। आगामी प्रतियोगितामा अझ ठुलो सफलता मिलोस् भन्ने शुभकामना छ।

कक्षा आठका सम्पूर्ण साथी
जनकल्याण आधारभूत विद्यालय

अङ्क विभाजन

- क: ठेगाना, मिति, सम्बोधन, अन्त्यको नाम र खामको नमुना मिलाएमा; ख: बधाई पत्रको संरचना (शीर्षक, अवसर, प्रतियोगिता, पाउने र दिनेको नाम) मिलाएमा।
- क: बाढीको असर मध्य भागमा क्रमैसँग लेखेमा; ख: बधाईको कारण एउटै प्रवाहमा स्पष्ट लेखेमा।
- क: आत्मीय भाषामा विषयवस्तुको पुष्ट्याइँ गरेमा; ख: शुभकामनासहित उपयुक्त भाषाशैलीमा प्रस्तुत गरेमा।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. क. प्रस्तुत पङ्क्ति 'से गुम्बाको सुन्दरता' नियात्राबाट लिइएको हो। ५,३०० मिटरको सेला पासमा पुगेर लेखकले देखेको दृश्य यसमा छ। 'खात' भनेको हिउँको थुप्रो र 'आलोक' भनेको उज्यालो हो। **[३]**

सेला पासमा लेखक भोक, चिसो र थकाइले गलेका छन्। तर वरिपरि हेर्दा पूर्वमा धौलागिरि र पुथा हिउँचुली देखिन्छन्। उत्तरतिर त झन् हिउँको थुप्रो र त्यसको उज्यालो बढी छ। यो दृश्यले लेखकको दुःख केही बेर बिर्साउँछ। हिमालको सुन्दरता आँखाले मात्र होइन, मिहिनेत गरेर पुगेको मनले अनुभव गरिन्छ।

त्यसैले कठिन यात्रामै प्रकृतिको भव्य रूप देखिन्छ भन्ने भाव यस पङ्क्तिमा छ।

ख. प्रस्तुत भनाइ 'नेपालको वैदेशिक व्यापार' प्रबन्धबाट लिइएको हो। पर्यटन बढे देशको आम्दानी पनि बढ्छ भन्ने यसको भाव हो।

विदेशी पर्यटक आउँदा होटेलमा बस्छन्, गाडी चढ्छन् र हस्तकला किन्छन्। उनीहरूले तिरेको पैसाले देशमा विदेशी मुद्रा आउँछ। त्यही मुद्राले बाहिरबाट चाहिने सामान किन्न सकिन्छ, त्यसैले व्यापार घाटा घटाउन पनि मद्दत हुन्छ। धर्म, संस्कृति र भूगोलको विविधता संसारलाई चिनाए पर्यटक बढ्छन्। होमस्टे चलाउने गाउँलेले पनि यसबाट आम्दानी गर्छन्।

त्यसैले वैदेशिक व्यापार र पर्यटनलाई सँगसँगै बढाउनुपर्छ भन्ने भाव यस भनाइमा छ।

अङ्क विभाजन

- पङ्क्तिको सन्दर्भ र सोझो अर्थ खुलाई विषयवस्तु बुझेको देखाएमा।
- उदाहरणसहित अर्थ विस्तार गरी विषयवस्तुसँग तालमेल मिलाएमा।
- पङ्क्तिको भावलाई निष्कर्षमा टुङ्ग्याएमा।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. क. स्वीकृति पाएपछि टोलीका अगाडि खर्च जुटाउने समस्या आयो। **[४]**
ख. सुतेकै बेला हिमस्खलन भयो र ताबेईसहित अरू सदस्य हिउँमुनि पुरिए।
ग. अक्सिजन र खानेकुरा सकिन लागेकाले जगेडा अक्सिजनले एक जना मात्र शिखर पुगेर फर्कन सक्ने भयो।
घ. ताबेई १६ मे १९७५ मा आङ छिरिङ शेर्पासँग सगरमाथाको शिखरमा पुगिन्।

अङ्क विभाजन

- क: खर्च जुटाउने समस्या भनी लेखेमा।
- ख: हिमस्खलनले पुरिएको कुरा लेखेमा।
- ग: अक्सिजन पुग्न नसक्ने कुरा लेखेमा।
- घ: १६ मे १९७५ र आङ छिरिङ शेर्पा दुवै लेखेमा।

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. क. 'डल्ले खोला' व्यङ्ग्यात्मक कथा हो। यसमा विकासका नाममा आएको रकम जनताको काममा नपुगेको चित्रण छ। **[५]**

डल्ले खोलामा पुल नहुँदा वर्षामा मान्छेले ज्यान जोखिममा राखेर खोला तर्नुपर्छ। पोहोरको टिकुटेको लास खोलाले बगाएको कुरा कथाको सुरुमै छ। रनबहादुरले पुलका नाममा १०,००० रुपियाँ ल्याएर छोरीको बिहेमा सात दिन भोज गर्छ र खोलामा एक दुइटा काठ मात्र राख्छ। ती काठ अर्को वर्षको भेलले बगाउँछ। शिवबहादुरको कुलोका डोब मात्र देखिन्छन्, त्यसैले फाँट हरिया हुने र अनिकाल भाग्ने गाउँलेको आशा मर्छ। कागजमा काम सकिन्छ, तर जनताको दुःख जस्ताको तस्तै रहन्छ। पुलको रकम खानेलाई 'तगडा मान्छे' भन्ने समाजको सोच पनि उत्तिकै दोषी छ।

मेरो विचारमा रकमको दुरुपयोगले पैसा मात्र होइन, जनताको ज्यान र विश्वास पनि खान्छ। त्यसैले विकासको काममा गाउँले आफैंले निगरानी गर्नुपर्छ।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

ख. 'सहिदहरूको सम्झनामा' भूपी शेरचनको देशभक्तिपरक गीति कविता हो। यसमा कविले कठिन कुरा सरल बनाउन प्रकृतिका चित्र प्रयोग गरेका छन्।

पहिलो तुलना तारा र बिहानको हो। मिर्मिरेमा तारा झरेर नगएसम्म बिहान हुँदैन, त्यस्तै दुईचार असल सन्तान मरेर नगएसम्म देश बन्दैन। यहाँ तारा सहिद हुन् र बिहान नयाँ देश हो। दोस्रो तुलना बिउ र बोटको हो। कसैले बिउ छरेर नगए बोट उम्रँदैन। बिउ माटोमुनि हराए पनि त्यसैबाट बोट आउँछ, त्यसरी नै सहिदको बलिदानबाट देश हुर्कन्छ। संसारको ओठको हाँसो र गालाको लाली पनि वीरको रगतको भेटीबाट आएको भनिएको छ। प्रकृतिका नियम सबैले देखेका हुन्छन्, त्यसैले यी तुलनाले पाठकलाई तुरुन्तै बुझाउँछन्।

मेरो विचारमा यी चित्रले बलिदान बेकार जाँदैन भन्ने कुरा बुझाएका छन्। बिहान देख्ने हामीले ताराको सम्झना गर्नु कर्तव्य हो।

अङ्क विभाजन

- पाठको विधा र विषयको परिचय दिई प्रश्नमा प्रवेश गरेमा।
- पाठका मुख्य कुरा वा घटनालाई प्रमाणका रूपमा क्रमैसँग प्रस्तुत गरेमा।
- कुरा वा घटनाको विश्लेषण गरी तर्क दिएमा।
- आफ्नै शैलीमा निष्कर्ष दिएर मौलिकता देखाएमा।
- वाक्य गठन, वर्णविन्यास, लेख्य चिह्न र पदसङ्गति शुद्ध भएमा।

निबन्ध लेखन

५ अङ्क

१७. क. मेरो सपना **[५]**

हरेक मान्छेको जीवनमा कुनै न कुनै सपना हुन्छ। सपनाले नै मान्छेलाई अगाडि बढ्ने बल दिन्छ। मेरो सपना हाम्रो गाउँको पहिलो डाक्टर बन्ने हो।

मेरो गाउँबाट नजिकको अस्पताल पुग्न आधा दिन लाग्छ। दुई वर्षअघि मेरी हजुरआमा बिरामी हुनुहुँदा हामीले उहाँलाई डोकोमा बोकेर लैजानुपरेको थियो। बाटोमा उहाँलाई निकै गाह्रो भयो। त्यही दिन मैले ठुलो भएपछि गाउँमै उपचार गर्ने अठोट गरेँ। गाउँमा सानो स्वास्थ्य केन्द्र चलाउने, गरिबलाई कम खर्चमा उपचार गर्ने र स्वास्थ्य शिक्षा दिने मेरो योजना छ।

यो सपना पूरा गर्न धेरै मिहिनेत चाहिन्छ। त्यसैले म विज्ञान र अङ्ग्रेजीमा विशेष ध्यान दिएर पढ्छु। अप्ठ्यारो परेको कुरा गुरुसँग सोध्छु। पढ्ने खर्चको चिन्ता भए पनि मेरा बुबाआमाले मलाई सधैँ हौसला दिनुहुन्छ। छात्रवृत्ति पाउन पनि प्रयास गर्दै छु।

सपना देख्नु सजिलो छ, पूरा गर्नु गाह्रो छ। तर मिहिनेत र धैर्य भए कुनै सपना टाढा छैन। म एक दिन सेतो कोट लगाएर आफ्नै गाउँमा फर्कने नै छु।

ख. राष्ट्रिय एकता

देशका सबै नागरिकबिच मिलेर बस्ने भावना नै राष्ट्रिय एकता हो। नेपाल धेरै जात, भाषा, धर्म र संस्कृतिको साझा घर हो। त्यसैले यहाँ राष्ट्रिय एकताको ठुलो महत्त्व छ।

हिमाल, पहाड र तराईमा बस्ने मान्छेको भेषभूषा र चाडपर्व फरक छन्। कसैले दसैँ मनाउँछन्, कसैले ल्होसार, छठ, इद वा क्रिसमस मनाउँछन्। तर हामी सबैको देश एउटै हो। राष्ट्रिय झन्डा र राष्ट्रिय गान हामी सबैलाई जोड्छन्। भूकम्प वा बाढी जस्ता विपद्मा देशभरका मान्छेले एकअर्कालाई सघाउनु एकताको राम्रो उदाहरण हो।

एकता भए देश बलियो हुन्छ, विकास छिटो हुन्छ र बाहिरी शक्तिले हेप्न सक्दैन। फुट भए भने झगडा बढ्छ र देश कमजोर हुन्छ। जात, धर्म वा भाषाका नाममा कसैलाई हेप्नु राष्ट्रिय एकताका लागि हानिकारक छ।

त्यसैले हामीले एकअर्काको भाषा र संस्कृतिको आदर गर्नुपर्छ। विद्यालयदेखि नै मिलेर बस्ने बानी बसाल्नुपर्छ। विविधतामा एकता नै नेपालको सुन्दर पहिचान हो।

ग. फोहोर व्यवस्थापन

हामीले फालेका बेकामका वस्तु नै फोहोर हुन्। जनसङ्ख्या र सहर बढ्दै जाँदा फोहोरको मात्रा पनि बढ्दै छ। त्यसैले फोहोरलाई ठिक ढङ्गले राख्ने, उठाउने र प्रयोग गर्ने काम आजको ठुलो आवश्यकता बनेको छ।

फोहोर ठिक ठाउँमा नफालिए रोग फैलिन्छ। झिँगा र लामखुट्टे बढ्छन्। खोला र नदी दूषित हुन्छन्। प्लास्टिक जलाउँदा विषालु धुवाँ निस्कन्छ र प्लास्टिक माटोमा कुहिँदैन। सहरका सडक र चोक फोहोर हुँदा पर्यटकले पनि नराम्रो मान्छन्।

फोहोर व्यवस्थापनको सुरु घरबाटै हुन्छ। कुहिने र नकुहिने फोहोर छुट्याएर राख्नुपर्छ। भान्साको कुहिने फोहोरबाट मल बनाउन सकिन्छ। कागज, सिसा र धातु फेरि प्रयोग गर्न बेच्न सकिन्छ। बजार जाँदा कपडाको झोला बोकेर प्लास्टिक घटाउन सकिन्छ। नगरपालिकाले पनि समयमै फोहोर उठाउने र सुरक्षित ठाउँमा व्यवस्थापन गर्ने काम गर्नुपर्छ।

फोहोर सरकारको मात्र होइन, हामी सबैको जिम्मेवारी हो। आफ्नो फोहोर आफैँ व्यवस्थापन गरे गाउँ र सहर दुवै सफा र स्वस्थ बन्छन्।

अङ्क विभाजन

- परिचय दिएर विषयमा प्रवेश गरेमा।
- विषयवस्तुको ज्ञान स्पष्ट रूपमा देखाएमा।
- आदि, मध्य र अन्त्य क्रमैसँग मिलाई निष्कर्ष दिएमा।
- आफ्नै मौलिक प्रस्तुतीकरण र उदाहरण दिएमा।
- वाक्य गठन, वर्णविन्यास, लेख्य चिह्न र पदसङ्गति शुद्ध भएमा।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking